

drive Beværternæring, og ligeledes stiller stærke Krav til deres Medhjælpere; det vil sikkert være af den allerstørste Betydning, om vi virkelig kan faa disse Bestemmelser gennemført. Det, som vi maa til Livs i Beværternæringen — og det tror jeg, alle Ædruelighedsvenner vil være enige med mig i — er alt, hvad der falder ind under Snask-Begrebet. Snask-Uvæsenet maa væk, enten det saa findes under det ene eller det andet Mærke — der kan nemlig lige saa godt være Afholdsbeværtninger, der ikke er saa kønne; jeg har under mine Rejser omkring i Landet set mange Afholdsbeværtninger, som falder ind under Snaskbegrebet. Alle disse Kælderhalse og Faldgruber maa væk! Vi kan ikke være dem bekendt, hverken i de større eller mindre Byer. Der rejses ikke her Spørgsmaal om Forbud eller ikke, men der rejses det Spørgsmaal til det danske Folk, til Lovgivningsmagten og til alle Afholdsvenner, om de vil være med til at skabe gode Beværterforhold og afskaffe alt det, som trækker nedad, enten fordi det ledes efter et daarligt System, eller fordi det ledes af Personer, som ikke er deres Opgave voksen. For mig staar det saaledes, at vi paa mange Maader er inde paa en Skillevej, og det, jeg fremfor alt ønsker, er, at vi ikke paa nogen Maade kommer til at gøre et Tilbageskridt. Det maa ikke blive saadan, at vi nu maaske naar et Stykke frem i Ædruelighedsarbejdet, men saa paa en eller anden Maade lader os skræmme og begynder at gøre Tilbageskridt. Der maa stilles saadanne Krav baade til Lokaler og Personer og til hele Styrelsen af dette store og vigtige Forhold, at vi ikke gør noget Tilbageskridt.

Der er jo ikke ret meget, som det er muligt at tale om, uden at det, om jeg saa maa sige, faar en politisk Bismag, og jeg ønsker ikke at kaste os ind i en politisk Debat, men jeg kan dog ikke undlade at sige, at jeg ønsker ikke de Tilstande tilbage, som vi havde omkring ved Aarhundredskiftet, da jeg særlig arbejdede blandt Alkoholister. Da kunde enhver Gadedreng give et saadant svagt Individ, som jeg maaske havde givet Udgangstilledelse, en 10 Øre eller en 25 Øre, fordi han syntes, det var sjovt at sende ham fuld hjem til mig. Jeg er glad for de Fremskridt, der er sket, og for de fornede Kræfter, der har været med til at skabe Fremskridtet, og jeg vil henstille til Regering og Rigsdag, at vi nu er paa Vagt, saaledes at vi ikke foretager et Tilbageskridt til de Tilstande, vi den Gang

havde. Jeg tror ikke, det vilde være lykkeligbringende, og jeg tror heller ikke, det vilde skabe Tilfredshed i de store, brede Lag i vort Folk, om vi skulde tilbage til disse Forhold.

Endnu skal jeg gøre et Par praktiske Bemærkninger i Anledning af, at det ærede 9de Medlem for Hovedstaden (A. C. Meyer) talte om Statens Jernbanestationer og Badelivet. Jeg er ikke helt sikker paa, at Jernbanestationernes Beværtninger altid virker saa heldigt. Jeg har i Vestjylland, særlig paa et Par Stationer, ikke saa sjældent set, at unge Mennesker, naar der ikke var Spiritusudskænkning ved en Station, tog med Toget til den næste, og der kunde de sidde paa Stationen som rejsende til langt ud paa Natten, indtil Toget gik tilbage igen. Naar Staten sætter Ædruelighedsspørgsmaalet under Debat og vil ændre Beværterforholdet og gribe ind paa forskellige Omraader, hvad jeg finder nødvendigt, er det ikke for meget forlangt, at den først og fremmest tager under Overvejelse, om den ikke paa sit eget Omraade, hvor den har Magt og Indflydelse, kunde indrette det saaledes, at der ikke skete Skade. Angaaende Badelivet vil jeg sige, at det her ganske vist for en Del drejer sig om fremmede rejsende, men der kan fra Badestederne godt sprede sig en uheldig Moralopfattelse. De kan have en Indflydelse paa vedkommende Egn, som kan være i høj Grad skadelig i moralsk Henseende for de Mennesker, der bor der omkring, saa man kan ikke fortænke Folk i, at de kræver en vis Indflydelse derpaa.

Lovforslaget begrænser nu Beværtningernes Tal til 1 for hver 450 Indbyggere — medens det tidligere var 1 for hver 350 Indbyggere —, men jeg kunde godt have ønsket yderligere Indskrænkning; det kan der imidlertid tales om i et Udvalg. Jeg haaber, der af Udvalgsbehandlingen skal fremgaa et Lovforslag, som kan blive til Hjælp for vort Folk i det hele, og som kan højne hele vort offentlige Liv. Jeg vil ikke angribe nogen bestemt Stand og vil gerne være med til at yde Retfærdighed overfor dem, som paa en eller anden Maade kan komme til at lide Skade ved Lovforslagets Gennemførelse. Men jeg kan ikke anerkende, at vi har nogen Pligt til af Hensyn til en enkelt Stand eller enkelte Mennesker at standse et Lovgivningsarbejde, som jeg tror er til Gavn for hele vort Folk. Thi i saa Fald kunde vi slet ikke udrette noget; der vil altid ved ethvert Lovforslag staa Mennesker frem, som siger: Dette Lovforslags Gennemførelse vil skade mig,